

Március - Böjtmást hava



Március régi magyar elnevezése a böjt második hónapját jelzi húsvét előtt. Ez a hónap a tavaszi népszokások sokaságát rejti. Számos időjósító napot tartunk ma is számon, hiszen ezek határozták meg a tavaszi munkák kezdetét.

A tavasz eljövételét különböző szokásokkal próbálták elősegíteni. Ilyen volt a kiszézés. Ekkor női ruhába öltöztettek egy szalmabábut, mely a hideget és a telet jelképezte. A lányok énekszó kíséretében körülhordozták a faluban, majd a patakhoz érve ruháit levették, és a vízbe dobták, ahol nem volt víz elégették. Így úzták el a telet.

Március 7. Tamás napja szerelemjósító nap. Éjjel meg kell zörgetni a kaput, és amerről hangosabb a kutyaugatás, abból az irányból fog érkezni a kérő.

Március 8. Nőnap – új kori ünnep világ szerte e napon a férfiak virággal kedveskednek a nőknek.

Március 12. Gergely napja – Szent Gergely az iskolák védőszentje. Ekkor tartották a Gergely – járást. Az iskolás gyerekek végig járták a falut, adományt kérve az iskolának és a tanítónak, valamint új diákokat toboroztak.

Időjósító szerepe is van a napnak. Ha Gergely napján havazik, még áprilisban is eshet hó. „Gergely megrázza szakállát.” Ha ekkor hideg van, jön a jobb idő, nem sokára lehet palántázni. „Gergely napja ritka, hogy jó, hideg, szeles, sokszor van hó.”

Március 18. Sándor napja - „Sándor napján megszakad a tél”

Az első igazán meleg tavaszi nap.

*„Sándor kenyér hajon táncol,
galuskáért kesereg, szép lányokért pityereg.”*

Március 19. József napja – „József napján megszűnik a szél.” Sok helyen ekkor hajtják ki először a marhákat a legelőre, ekkor eresztik ki a méheket a kaptárból. Ezen a napon ültetik a fokhagymát, a korai krumplit, a kaprot.

Március 21. Benedek napja - „Zsákban Benedek hozz majd meleget, nincs több fázás, boldog, aki él.” Ekkor van a tavaszi nap - éj egyenlőség ideje. Ha e napon mennydörgés hallatszik, szárazság várható. Ha fúj a szél, akkor az év minden napján fújni fog. Fokhagymát és zsírt is szenteltek, ezt kenték a fájó végtagokra. A néphit szerint a meleggel együtt a rovarokat is kiereszti a zsákjából.

„Süss fel nap fényes nap kertek alatt a ludaim megfagynak!”

„Fújj szél, meleg szél, Jön a tavasz, fut a tél.”

Gyere tavasz, várva várlak, Hozz zöld ruhát fűnek, fának!”



Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony napja. A föld fagya felenged, ettől kezdve biztosan kikel a vetés. A palántaültetés, és fatisztogatás ideje. A fák oltását ezen a napon szokták végezni.

A katolikus egyház Jézus fogantatását ünnepli ezen a napon.

Fecskehajtónak is mondják, mert a jó idő ekkorra hazahajtja a vándormadarakat.

„Fecskét látok, szeplőt hányok, selymet gombolyítok.”

A szeplők a tojásokra hullnak, ezért pettyes a fecske tojása.

Március 29. Jónás napján lehet vetni a mákot, és a lent. Az egyre több napfény hatására felébrednek az apróbb vízi élőlények, megjelennek a csigák, giliszták, katicabogarak, hangyák.

„Katicabogárka tárd ki a szárnyad, mutasd meg a szép pöttyös ruhádat!”

„Csigá - biga gyere ki, Ég a házad ide ki! Kapsz tejet, vaját, holnapra is marad!

